

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 456/2013

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ (Τμήμα Δ')

Συνεδρίαση της 18^{ης} και 19ης-12- 2013

Σύνθεση: Πρόεδρος: Ανδρέας Φυτράκης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Χρυσαφούλα Αυγερινού, Στέφανος Δέτσης, Βασιλική Δούσκα, Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Νίκη Μαριόλη, Δήμητρα Κεφάλα, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αθηνά Αλεφάντη και Παναγιώτης Παππάς, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Ερώτημα : το έγγραφο 1559/04-12-2013 της Β' Μονάδας της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Δράσεων Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥπΑΑΤ)

Περίληψη ερωτημάτων: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας (ΕΠΑΛ) 2007-2013, Άξονας Προτεραιότητας 2, Μέτρο 2.1 «Υδατοκαλλιέργεια» και Μέτρο 2.3 «Μεταποίηση και Εμπορία» Ερωτάται: 1 α) Εάν η υποβολή αίτησης υπαγωγής της εταιρείας «Δ. Ι. ΑΒΕΕ» στο άρθρο 99 του νόμου 3588/2007 επιβάλλει την απόρριψη των υποβληθέντων επενδυτικών σχεδίων για ένταξη και οικονομική ενίσχυση στο πλαίσιο του ΕΠΑΛ (τα επενδυτικά της σχέδια που έχουν υποβληθεί αξιολογούνται και δεν έχουν ακόμη ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας) 2 ο) Ποιες είναι οι συνέπειες για αντίστοιχα επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων που βάσει της Σύστασης 2003/361/ΕΚ χαρακτηρίζονται ως συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες με την υπό αξιολόγηση «Δ. Ι. ΑΒΕΕ» και 3 ο) Σε περίπτωση ένταξης, ποιες είναι οι διασφαλιστικές για το δημόσιο συμφέρον ενέργειες της Υπηρεσίας.

Για τα ερωτήματα που περιλαμβάνονται στο έγγραφο 1559/04-12-2013 της Β' Μονάδας της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Δράσεων Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής:

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Από το έγγραφο ερώτημα 1559/04-12-2013 της Β' Μονάδας της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Δράσεων Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας (ΕΥΕΔ ΕΠΑΛ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:
2. Στα πλαίσια του ΕΠΑΛ 2007-2013 υποβλήθηκαν στην ΕΥΕΔ του ΕΠΑΛ μεταξύ των άλλων, τα ακόλουθα επενδυτικά σχέδια με φορέα την εταιρεία «Δ.Ι. ΑΒΕΕ» α) τέσσερα επενδυτικά σχέδια στο Μέτρο 2.1 Υδατοκαλλιέργεια σε περιοχές εκτός στόχου σύγκλισης συνολικού προϋπολογισμού 2.466.581,45 ευρώ, β) τέσσερα επενδυτικά σχέδια στο Μέτρο 2.1 Υδατοκαλλιέργεια σε περιοχές εντός στόχου σύγκλισης συνολικού προϋπολογισμού 1.319.654,24 ευρώ γ) ένα επενδυτικό σχέδιο Μέτρο 2.3 Μεταποίηση και Εμπορία αλιευτικών προϊόντων σε περιοχές εντός στόχου σύγκλισης συνολικού προϋπολογισμού 738.477,86 ευρώ.
3. Τα προβλεπόμενα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης και ένταξης των επενδυτικών σχεδίων, συνοπτικά είναι τα εξής: α) εξέταση της πληρότητας του φακέλου, β) αξιολόγηση της πρότασης βάσει των κριτηρίων και βαθμολόγησή της, γ) εισήγηση στην Επιτροπή Προέγκρισης Αιτήσεων Ενίσχυσης (ΕΠΑΕ) δ) συνεδρίαση της ΕΠΑΕ και σύνταξη πρακτικών και ε) έκδοση της απόφασης ένταξης βάσει των πρακτικών της ΕΠΑΕ.
4. Για τα Τέσσερα επενδυτικά σχέδια στο Μέτρο 2.1 Υδατοκαλλιέργεια σε περιοχές εκτός στόχου σύγκλισης συνολικού προϋπολογισμού 2.466.581,45 ευρώ, έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες εξέτασης της πληρότητας και αξιολόγησης, έχουν συνταχθεί και υπογραφεί τα πρακτικά της ΕΠΑΕ, έχει γίνει ενημέρωση του φορέα και αποδοχή των όρων ένταξης σύμφωνα με το ΕΠΑΛ, ενώ δεν έχει εκδοθεί ακόμα η απόφαση ένταξης.
5. Για τα υπόλοιπα πέντε σχέδια, ολοκληρώθηκε το στάδιο εξέτασης της πληρότητας των φακέλων και βρίσκονται στη διαδικασία αξιολόγησης, χωρίς να έχουν ακόμα προταθεί στην ΕΠΑΕ.

6. Επίσης σε αντίστοιχα στάδια αξιολόγησης και προένταξης των ίδιων μέτρων του ΕΠΑΛ βρίσκονται επενδυτικά σχέδια άλλων επιχειρηματικών φορέων, οι οποίοι ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στο κεφάλαιο της «Δ.Ι. ΑΒΕΕ», χαρακτηρίζονται ως *

7. Η εταιρεία «Δ.Ι. ΑΒΕΕ», όπως προκύπτει από επίσημες δημοσιεύσεις στα ηλεκτρονικά και έντυπα μέσα ενημέρωσης, καθώς και σε δημοσιευμένο σχετικό ερώτημα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (αριθμ. πρωτ. 3391/11.09.2013), στις 09.09.2013 υπέβαλε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών, αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία εξυγίανσης και λήψης προληπτικών μέτρων και συνδιαλλαγής του άρθρου 99 του ν. 3588/2007 του Πτωχευτικού Κώδικα.

8. Συγκεκριμένα στην αίτηση που υπέβαλε ο ίδιος ο φορέας για την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχ. Κώδ., στη σελίδα 46επ. αναλύει τα αίτια της οικονομικής του αδυναμίας που συνίστανται σε σημαντικά προβλήματα ρευστότητας λόγω της έλλειψης πρόσθετων πιστώσεων από τις συνεργαζόμενες Τράπεζες, σε συνάρτηση με τα υψηλά ετήσια χρηματοοικονομικά έξοδα και τη δυσκολία κάλυψης των υποχρεώσεών της, στη σελίδα 49 παρουσιάζει την οικονομική κατάσταση της εταιρείας, όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα χρήσεων 2011 μέχρι 30-6-2013 και την ανάγκη υπαγωγής της στη διαδικασία εξυγίανσης λόγω της επαπειλούμενης αδυναμίας εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων κατά τρόπο γενικό κλπ. Περαιτέρω, στη σελίδα 56 αναφέρει τις υφιστάμενες υποχρεώσεις της που στις 30-6-2013 ανέρχονταν στα 165.007.290,88 €, εκ των οποίων 112.357.892,46 αφορούν τραπεζικές υποχρεώσεις, και μάλιστα τα 101,3 εκατ από αυτά είναι βραχυπρόθεσμα δάνεια που αποπληρώνονται εντός έτους από την ημερομηνία του ισολογισμού (σελ 59) ενώ η αξία του «κυκλοφορούντος ενεργητικού ανέρχεται σε 91 εκατ περίπου και κατά συνέπεια υφίσταται έλλειμμα περί τα 59 εκατ που πρέπει να καλυφθεί για να διασφαλιστεί η ομαλή συνέχιση της λειτουργικής δραστηριότητας» (σελίδα 62). Εξάλλου το 16ετές επιχειρηματικό σχέδιο εξυγίανσης της εταιρείας (σελίδες 70 επ.) προβλέπει μεταξύ άλλων διαγραφή του 40% του τραπεζικού δανεισμού και μετατροπή του σε μακροπρόθεσμο, χορήγηση περιόδου χάριτος 30 μηνών, μείωση επιτοκίου, κεφαλαιοποίηση τόκων, περιορισμό των υποχρεώσεων της εταιρείας σε προμηθευτές κατά 40%, νέα χρηματοδότηση της εταιρείας, περιορισμό του λειτουργικού κόστους, αύξηση εξαγωγών κλπ. Τέλος η επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών

υπαχρεώσεων κατά τρόπο γενικό που απαιτεί το άρθρο 99 του Πτωχ. Κώδ., στη σελίδα 28 της υποβληθείσας αίτησης, αναφέρεται «ως αποδεδειγμένη» (προδήλως από τα επικαλούμενα και προσομιζόμενα στοιχεία.)

9. Εξάλλου και σε ανακοίνωσή της (10-09-2013) η ίδια η εταιρεία τονίζει ότι «η υποβολή της αίτησης κατέστη αναγκαία για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της εταιρείας την εξασφάλιση των συμφερόντων των εργαζομένων της και την προστασία της έναντι των πιστωτών της»

II. ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

10. Ενόψει των προαναφερθέντων πραγματικών περιστατικών, η Υπηρεσία θέτει τα ακόλουθα ερωτήματα:

«1 ο) Η ανωτέρω εξέλιξη της εταιρείας, που αφορά στην αίτηση υπαγωγής της στο άρθρο 99 του ν.3588/2007, επιβάλλει, εκ μέρους της υπηρεσίας μας, ανεξαρτήτως του σταδίου εξέτασης που βρίσκονται, την απόρριψη όλων των υποβληθέντων επενδυτικών προτάσεων της εταιρείας για ένταξη και οικονομική ενίσχυση στα πλαίσια του ΕΠΑΛ 2007-2013, καθότι δεν έχει ακόμα εκδοθεί η απόφαση ένταξής τους ; Επισημαίνεται ότι, βασικό στοιχείο της πληρότητας του φακέλου των επενδυτικών σχεδίων αποτελούν τα πιστοποιητικά του πρωτοδικείου περί μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση, καθώς και μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση της εταιρείας. Επίσης, ένα από τα βασικά εγκεκριμένα κριτήρια από την επιτροπή παρακολούθησης αξιολόγησης των σχεδίων, είναι η δυνατότητα διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων, με την αξιολόγηση της οικονομικής επιφανείας του φορέα, της δυνατότητας διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής στο επενδυτικό σχέδιο και του αναγκαίου κεφαλαίου κίνησης.

2 ο). Τα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων, οι οποίες βάσει της σύστασης 2003/361/ΕΚ χαρακτηρίζονται ως «συνεργαζόμενες» ή «συνδεδεμένες» της εταιρείας «Δ.Ι. ΑΒΕΕ» επηρεάζονται άμεσα και ακολουθείται η ίδια διαδικασία που αφορά την προσφεύγουσα εταιρεία; Ποιος θεωρείται ο ενδεδειγμένος και ασφαλής τρόπος χειρισμού των εν λόγω επενδυτικών σχεδίων.

3 ο). Σε περίπτωση μη απόρριψης των υποβληθέντων σχεδίων της εν λόγω εταιρείας, σε ποιες ενέργειες, σύμφωνα με τις ισχύουσες κοινοτικές και εθνικές διατάξεις θα πρέπει να προβεί η υπηρεσία μας για να διασφαλίσει το συμφέρον του δημοσίου αναφορικά με τα ως άνω επενδυτικά σχέδια.»»

III. ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ
ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΟ ΕΠΑΛ
Α) ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

11. Με τον κανονισμό 1198/2006 του Συμβουλίου της ΕΕ, θεσμοθετήθηκε το ΕΤΑ και το πλαίσιο της κοινοτικής στήριξης για τη βιώσιμη ανάπτυξη του αλιευτικού κλάδου, των αλιευτικών περιοχών και την αλιεία στα εσωτερικά ύδατα. Σύμφωνα με το άρθρο 4 η συνδρομή του ΕΤΑ έχει ως στόχο: α) τη στήριξη της κοινής αλιευτικής πολιτικής προκειμένου να διασφαλισθεί η εκμετάλλευση των έμβιων υδροβίων πόρων και τη στήριξη της υδατοκαλλιέργειας που εξασφαλίζουν οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα, β) την προαγωγή της βιώσιμης ισορροπίας μεταξύ των πόρων και της αλιευτικής ικανότητας του κοινοτικού αλιευτικού στόλου, γ) την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης της αλιείας εσωτερικών υδάτων, δ) την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρησιακών δομών και την ανάπτυξη οικονομικά βιώσιμων επιχειρήσεων στον αλιευτικό κλάδο, ε)..... στ)ζ).....

12. Σύμφωνα με το άρθρο 63 του ίδιου κανονισμού το κράτος μέλος συνιστά Επιτροπή Παρακολούθησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα, σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή και αφού συμβουλευθεί τους εταίρους σύμφωνα με το άρθρο 8.Η επιτροπή παρακολούθησης θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό εντός του θεσμικού, νομικού και δημοσιονομικού πλαισίου του οικείου κράτους μέλους και τον εγκρίνει σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή, προκειμένου να ασκεί τις αποστολές της σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενέκρινε τον Απρίλιο του 2008 τα γενικά κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των προς χρηματοδότηση πράξεων, όπως προβλέπεται από την παρ. α, του άρθρου 65, του ΚΑΝ(ΕΚ)1198/2006 και το άρθρο 43 του Ν. 3614/2007 (ΦΕΚ 267/Α72007).

13. Με τον Κανονισμό 498/07 της Επιτροπής θεσπίστηκαν οι λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 για κάθε άξονα προτεραιότητας, για τα μέσα χρηματοδοτικής τεχνικής, στην αξιολόγηση επιχειρησιακών προγραμμάτων, τη διαχείριση, παρακολούθηση και τον έλεγχο, τις παρατυπίες και την ανταλλαγή δεδομένων.

14. Το «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας» (ΕΠΑΛ) της Ελλάδας με κοινοτική συνδρομή από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ) για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, υποβλήθηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την απόφαση Ε(2007) 6402/11-12-2007. Το ΕΠΑΛ καθορίζει μια

αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων, που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή του ΕΤΑ, αποτελείται από πέντε Άξονες Προτεραιότητας εκ των οποίων ο Άξονας Προτεραιότητας 2 αφορά στην αειφόρο ανάπτυξη του κλάδου της Υδατοκαλλιέργειας, στην αλιεία εσωτερικών υδάτων, στην μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρησιακών δομών προς επίτευξη των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (εφεξής Κ.Α.Π). Το Μέτρο 2.1 του Άξονα Προτεραιότητας 2 αφορά στη Υδατοκαλλιέργεια και στοχεύει στην υποστήριξη της υδατοκαλλιέργειας που μπορεί να παρέχεται με: α) μέτρα για παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια, β) υδατοπεριβαλλοντικά μέτρα, γ) μέτρα για τη δημόσια υγεία, δ) μέτρα για την υγεία των ζώων, ενώ το Μέτρο 2.3 του Άξονα Προτεραιότητας 2 αφορά στη Μεταποίηση και Εμπορία και στοχεύει στην υποστήριξη των επενδύσεων στον τομέα μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και στην ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρήσεων.

15. Στη σελίδα 96 του ΕΠΑΛ μεταξύ των ειδικών στόχων του προγράμματος αναφέρεται και η δημιουργία βιώσιμων και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων με πολλαπλά οφέλη για την τοπική κοινωνία, την απασχόληση και τους καταναλωτές. Ομοίως και στη σελίδα 107 ως στρατηγικός στόχος ορίζεται η αειφόρος ανάπτυξη βιώσιμων επιχειρήσεων μεταποίησης και εμπορίας αλιευτικών προϊόντων και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Γενικά πάντως ο όρος της βιωσιμότητας και η στήριξη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων που ενισχύονται, είναι στοιχεία που χαρακτηρίζουν το ΕΠΑΛ και διαπερνούν όλη τη λογική και τη δομή του.

16. Η Σύσταση της Επιτροπής 361/6-5-2003 Ε (2003) 1422 L 20-5-2003 για τον ορισμό των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων: Προτεραιότητα ένταξης στο ΕΠΑΛ έχουν γενικά οι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Με την 361/2003 Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, της 6^{ης}/5/2003 καθορίσθηκε ο τρόπος χαρακτηρισμού της πολύ μικρής, μικρής και μεσαίας επιχείρησης (ΜΜΕ), με έναρξη εφαρμογής την 01.01.2005, βάσει του αριθμού των απασχολούμενων και του κύκλου εργασιών της ή ετήσιου ισολογισμού. Καθορίσθηκε όμως και η έννοια της ανεξάρτητης, της συνεργαζόμενης και της συνδεδεμένης επιχείρησης.

17. Στο άρθρο 3 του Παραρτήματος της Σύστασης με τίτλο «Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών πόρων» ορίζονται τα ακόλουθα:

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση»

2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, η ίδια ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρηση).

3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις ακόλουθες σχέσεις: α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης β).... γ).... δ).... κλπ

18. Οι κατευθυντήριες αρχές της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας και οι κατευθυντήριες αρχές της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων: Η ΕΕ κατευθυντήριες αρχές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας 2008/C 84/2006, παραπέμπουν και στις κατευθυντήριες αρχές 2004/C 244/02/01-10-2004 για τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων. Σ' αυτές παρατίθεται το εξής εδάφιο για την έννοια της προβληματικής επιχείρησης:

19. «Έννοια της προβληματικής επιχείρησης: Δεν υπάρχει κοινοτικός ορισμός της προβληματικής επιχείρησης. Ωστόσο η Επιτροπή θεωρεί ότι μία επιχείρηση είναι προβληματική κατά την έννοια των παρουσών κατευθυντηρίων γραμμών εφόσον δεν είναι ικανή με δικούς της οικονομικούς πόρους ή με τους πόρους που είναι ικανή να εξασφαλίσει από τους διοκτήτες μέτοχους της και τους πιστωτές της να ανακόψει τη ζημιογόνο πορεία της η οποία χωρίς εξωτερική παρέμβαση από το κράτος θα την οδηγήσει προς μία σχεδόν βέβαιη οικονομική εξαφάνιση βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα. Συγκεκριμένα μια επιχείρηση θεωρείται καταρχήν και ανεξαρτήτως μεγέθους προβληματική κατά την έννοια των παρουσών κατευθυντηρίων γραμμών στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου και άνω του ενός

τετάρτου του κεφαλαίου αυτού έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών ή β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του κεφαλαίου της όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας και πάνω από το ένα τέταρτο του κεφαλαίου αυτού έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών ή γ) ανεξάρτητα από τη μορφή της εταιρείας, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία. Ακόμα και στην περίπτωση που **δεν** συντρέχει καμία από τις περιστάσεις που αναφέρονται στο σημείο 10, μια εταιρεία μπορεί να συνεχίσει να θεωρείται προβληματική, ιδιαίτερα όταν υπάρχουν οι συνήθεις ενδείξεις μιας προβληματικής επιχείρησης, όπως αύξηση των ζημιών, μείωση του κύκλου εργασιών, διόγκωση των αποθεμάτων πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα φθίνουσα ταμειακή ροή, αυξανόμενη δανειοληψία, αύξηση των οικονομικών επιβαρύνσεων καθώς και εξασθένηση ή εξαφάνιση της αξίας του καθαρού ενεργητικού. Στις σοβαρότερες περιπτώσεις η επιχείρηση μπορεί να έχει ήδη κηρυχθεί σε πτώχευση ή να αποτελεί αντικείμενο συλλογικής πτωχευτικής διαδικασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει...»

Β.ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΟ ΕΠΑΛ

20. Το εθνικό νομικό πλαίσιο για τα εξεταζόμενα επιδοτούμενα Μέτρα του Άξονα Προτεραιότητας 2 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013 θεσμοθετήθηκε:

i) ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΡΟ 2.3 «ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ» : Οι κρίσιμες διατάξεις είναι οι ακόλουθες:

21. Στο άρθρο 5 παράγραφο 5 της ΚΥΑ 3135/7-11-2011 «Καθορισμός διαδικασιών υπαγωγής πράξεων και καταβολής οικονομικών ενισχύσεων στους δικαιούχους για το Μέτρο 2.3 «Μεταποίηση και Εμπορία» (ΦΕΚ Β 2533/2011) ορίζεται ότι οι «ενισχύσεις παρέχονται σε δικαιούχους... i) των οποίων μπορεί να καταδειχτεί η φερεγγυότητα και η οικονομική βιωσιμότητα ii) που παρέχουν ασφαλείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση της ίδιας τους συμμετοχής και iii) που δεν έχουν υποβάλλει αίτηση ένταξης για χρηματοδότηση σε άλλη Υπηρεσία...»

22. Στην παράγραφο 6 ορίζεται ότι « οι ενισχυόμενες πράξεις θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι την 31-12-2015 » ενώ στην παράγραφο 7 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι « οι

ενισχύσεις δεν παρέχονται σε προβληματικές επιχειρήσεις κατά τα οριζόμενα στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ 2008/С/84/06 και σε επιχειρήσεις που δεν έχουν τις προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία άδειες για τη λειτουργία τους.»

23. Στο άρθρο 6 της ΚΥΑ, προβλέπεται η ιδιωτική συμμετοχή για την εκτέλεση του έργου αποτελούμενη από ίδια συμμετοχή και τραπεζικό δανεισμό, ενώ στο άρθρο 11 διαγράφεται η αποτελούμενη από πέντε στάδια διαδικασία ελέγχου πληρότητας των αιτήσεων, αξιολόγησης, έγκρισης προς ένταξη και χρηματοδότησης των αιτήσεων ενίσχυσης που ολοκληρώνεται με την διαδικασία των διαδοχικών και διακριτών σταδίων με βάση τα κριτήρια ένταξης ανά Δράση, η δε διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής πράξεων και η ένταξη των πράξεων στο Πρόγραμμα ολοκληρώνεται με την τελική ΥΑ ένταξης στο ΕΠΑΛ. Στο τελευταίο αυτό στάδιο ενημερώνεται ο «δικαιούχος» για τις πράξεις που προτείνονται για ένταξη προς χρηματοδότηση, ο επιλέξιμος προϋπολογισμός και οι επί μέρους επιλέξιμες δαπάνες. Εντός 10ημέρου οι δικαιούχοι οφείλουν να δηλώσουν ότι αποδέχονται να εκτελέσουν το προτεινόμενο έργο με τις προϋποθέσεις που προκύπτουν από την αξιολόγησή του.

24. Τέλος στο άρθρο 15 της ίδιας ΚΥΑ περιγράφονται ειδικότερες υποχρεώσεις των δικαιούχων οικονομικών ενισχύσεων (i) Σε περίπτωση που έχει εκπνεύσει η προθεσμία ολοκλήρωσης της Πράξης..... η Πράξη θεωρείται ότι εγκαταλείφθηκε και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις καθίστανται απαιτητές ως αχρεωστήτως καταβληθείσες. (ii) Τα πάγια στοιχεία των Πράξεων που ενισχύονται δια της παρούσας, απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται για δραστηριότητες άλλες από αυτές που αναφέρονται στην Απόφαση Ένταξης – Χρηματοδότησης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ολοκλήρωση της Πράξης. (iii) Απαγορεύεται η πώληση ή αντικατάσταση του εξοπλισμού που ενισχύθηκε, χωρίς την έγκριση της ΕΥ ΕΦΔ Ε.Π. ΑΛΙΕΙΑΣ, πριν από τη συμπλήρωση πέντε (5) ετών από την ολοκλήρωση της Πράξης. (iv) Η αλλαγή φορέα ενταγμένης Πράξης, πριν την παρέλευση πενταετίας, επιτρέπεται μόνο μετά από έγκριση της ΕΥ ΕΦΔ Ε.Π. ΑΛΙΕΙΑΣ και υπό την προϋπόθεση της ανάληψης από το νέο φορέα όλων των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ισχύουσα Απόφαση Ένταξης – Χρηματοδότησης και τη σχετική Σύμβαση, με προσθήκη και αποδοχή σχετικού όρου στη σύμβαση μεταβίβασης. (v) Για τον υπολογισμό των πέντε (5) ετών, από την ολοκλήρωση της Πράξης, λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία της σχετικής Έκθεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης στην οποία συγκαταλέγεται το συγκεκριμένο πάγιο στοιχείο. (vi) Με τη

συμπλήρωση της πρώτης παραγωγικής διαδικασίας και όχι αργότερα από δύο (2) έτη από την ολοκλήρωση της Πράξης, ο Δικαιούχος θα πρέπει να έχει προβεί στην πρόσληψη του συνόλου του προβλεπόμενου από το σχέδιο προσωπικού.

25. Στην ΥΑ 433/29-2-2012 (ΦΕΚ Β' 605/5-3-2012) «Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων για την ένταξη επενδυτικών σχεδίων στο Μέτρο 2.3 «Μεταποίηση και Εμπορία» του Άξονα Προτεραιότητας 2 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013 στο άρθρο 1 παρ., 5 επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις του άρθρου 5 παρ 5 . «Οι ενισχύσεις παρέχονται σε Δικαιούχους, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 2 της παρούσας i. των οποίων μπορεί να καταδειχθεί η φερεγγυότητα και η οικονομική βιωσιμότητα, ii. που παρέχουν ασφαλείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση της ίδιας τους συμμετοχής. iii.....6 Οι ενισχύσεις παρέχονται σε υφιστάμενες επιχειρήσεις που πληρούν, πέραν των προϋποθέσεων, που αναφέρονται στο Άρθρο 2 της παρούσας και τις ακόλουθες προϋποθέσεις: i. να μην είναι προβληματικές σύμφωνα με τα οριζόμενα στις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2008/C 84/06 και ii. να διαθέτουν τις προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία άδειες για τη λειτουργία τους» ενώ στο άρθρο 6 αναφέρεται ότι μεταξύ των στοιχείων του φακέλου που υποβάλλει ο δικαιούχος πρέπει να περιλαμβάνεται πιστοποιητικό φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση, πιστοποιητικό με θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση,, ο αριθμός των νέων θέσεων που θα δημιουργηθούν, ο τρόπος και η διαδικασία κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, αποδεικτικά στοιχεία που να πιστοποιούν τη δυνατότητα του φορέα να καταβάλλει τη συμμετοχή του με ίδια κεφάλαια

26. Τέλος στο Παράρτημα 1 της ΥΑ (όπως και στην ΥΑ για τις Υδατοκαλλιέργειες) με τίτλο αξιολόγηση και βαθμολόγηση επενδυτικών σχεδίων αναγράφονται τα στοιχεία που εξετάζονται για να διαπιστωθεί η φερεγγυότητα και βιωσιμότητα του φορέα, στο Παράρτημα 2 ορίζονται αναλυτικά τα έξι κριτήρια βιωσιμότητας (περιθώριο μεικτού κέρδους, περιθώριο EBITDA περιθώριο καθαρού κέρδους, αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων κυκλοφοριακή ρευστότητα και ανάπτυξη εργασιών) εκ των οποίων ο φορέας για να θεωρηθεί βιώσιμος πρέπει να πληροί τουλάχιστον τρία κριτήρια, στο Παράρτημα 3 ορίζονται τα κριτήρια βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου και η προοπτική κερδοφορίας του και στο Παράρτημα 5 τα στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας κάλυψης από το φορέα της ίδιας συμμετοχής ...κλπ.

27. Σημειώνεται επίσης ότι η βιωσιμότητα και η φερεγγυότητα του φορέα σύμφωνα με τα κριτήρια που ενέκρινε η Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελούν τα βασικά κριτήρια της αξιολόγησης και βαθμολόγησης των σχεδίων για την ένταξη των έργων στο ΕΠΑΛ

ii) ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΤΡΟ 2.1 ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

28. Οι προαναφερθείσες ρυθμίσεις της ΚΥΑ και ΥΑ για τη Μεταποίηση και το Εμπόριο, αναφέρονται και στην ΚΥΑ 3135/2011 και ΥΑ 432/2012 του Μέτρου 2.1 για τις Υδατοκαλλιέργειες με μόνη διαφορά ότι δεν έχουν περιληφθεί σ' αυτές τα δύο εδάφια (I & ii) της παρ. 5, του άρθρου 5 της υπ' αριθμ. 3136/2011 ΚΥΑ (και της ΥΑ 433/2012) της Μεταποίησης και του Εμπορίου ότι δηλαδή ότι «*οι ενισχύσεις παρέχονται σε δικαιούχους...i) των οποίων μπορεί να καταδειχτεί η φερεγγυότητα και η οικονομική βιωσιμότητα ii) που παρέχουν ασφαλείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση της ίδιας τους συμμετοχής...*» Όλες οι άλλες ρυθμίσεις περί προβληματικών επιχειρήσεων που αποκλείονται, οι υποχρεώσεις και οι δεσμεύσεις των δικαιούχων τα πιστοποιητικά του πρωτοδικείου περί μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση, καθώς και μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση της εταιρείας, τα στοιχεία που εξετάζονται για να διαπιστωθεί η φερεγγυότητα και βιωσιμότητα του φορέα, τα έξι κριτήρια βιωσιμότητας κλπ κλπ, αναφέρονται και στην ΚΥΑ και ΥΑ για τις υδατοκαλλιέργειες.

Γ. ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

29. Στα άρθρα 99 και 100 του ν. 3588/2007 Πτωχ. Κώδικα –όπως ισχύουν σήμερα τροποποιηθέντα από το άρθρο 12 ν 4113/2011 και το άρθρο 242.2 του ν.4072/2012 - αναφέρονται τα εξής:

Άρθρο 99 «Διαδικασία εξυγίανσης»

«1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με πτωχευτική ικανότητα σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1, το οποίο έχει το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του στην Ελλάδα και βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων του κατά τρόπο γενικό, δύναται να υπαχθεί στη Διαδικασία εξυγίανσης που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο....

2. Η Διαδικασία εξυγίανσης αποτελεί συλλογική προπτωχευτική διαδικασία, που αποσκοπεί στη διατήρηση, αξιοποίηση, αναδιάρθρωση και ανόρθωση της επιχείρησης με τη συμφωνία που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο, χωρίς να παραβλάπεται η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών. Η συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών παραβλάπεται, αν

Γ*

προβλέπει ότι οι μη συμβαλλόμενοι στη συμφωνία πιστωτές θα βρεθούν σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρίσκονταν με βάση αναγκαστική εκτέλεση ή, σε περίπτωση που ο οφειλέτης έχει περιέλθει σε παύση πληρωμών, με βάση το όγδοο κεφάλαιο του παρόντος Κώδικα. Για την εκτίμηση της οικονομικής θέσης των πιστωτών λαμβάνονται υπόψη τα ποσά και τυχόν άλλα ανταλλάγματα που θα λάβουν και οι όροι αποπληρωμής των ποσών αυτών.

3. Οι σκοποί της παραγράφου 2 επιδιώκονται με τη σύναψη και επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου.

4. ..

5. Η απαιτούμενη συναίνεση της πλειοψηφίας των πιστωτών για τη σύναψη συμφωνίας εξυγίανσης στο πλαίσιο της Διαδικασίας εξυγίανσης δύναται να προκύπτει βάσει Απόφασης της συνέλευσης των πιστωτών σύμφωνα με τα άρθρα 105 και 106 ή, χωρίς τη σύγκληση τέτοιας συνέλευσης, με την υπογραφή της συμφωνίας εξυγίανσης από πιστωτές που σχηματίζουν την κατά το άρθρο 106α απαιτούμενη πλειοψηφία.

6.... 7. ...8. 9. ..10. ..11.

Άρθρο 100 Αίτηση άνοιγματος της Διαδικασίας εξυγίανσης

1. Οφειλέτης, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 99, δύναται να ζητήσει από το πτωχευτικό δικαστήριο το άνοιγμα Διαδικασίας εξυγίανσης...

2. Στην αίτηση προς το πτωχευτικό δικαστήριο πρέπει να περιγράφονται η επιχείρηση του οφειλέτη, η οικονομική του κατάσταση με παράθεση των πιο πρόσφατων οικονομικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν οφειλών του προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, τα αίτια της οικονομικής του αδυναμίας, τα προτεινόμενα μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής αδυναμίας και οι τυχόν διαπραγματεύσεις που έχουν ήδη λάβει χώρα με τους πιστωτές. Ιδιαίτερα γίνεται περιγραφή του μεγέθους της επιχείρησης, του προσωπικού που απασχολεί, καθώς και της κατάστασης και των προοπτικών της αγοράς, στην οποία ο οφειλέτης δραστηριοποιείται. Με την αίτηση ο οφειλέτης οφείλει να καταθέσει, με ποινή απαραδέκτου, τις οικονομικές του καταστάσεις (εφόσον υπάρχουν) για την τελευταία χρήση, για την οποία είναι διαθέσιμες, βεβαίωση της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας για τα χρέη του οφειλέτη προς το Δημόσιο και άλλα έγγραφα που στηρίζουν τα παρεχόμενα από τον οφειλέτη στοιχεία, βεβαιωμένα ως προς την ακρίβεια του περιεχομένου τους από τον υπεύθυνο για τη διεύθυνση του

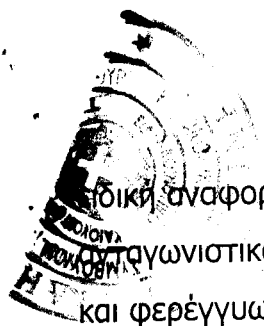
λογιστηρίου, όπου υπάρχει, και από το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης. Στην περίπτωση των κεφαλαιουχικών εταιριών, οι ως άνω οικονομικές καταστάσεις πρέπει να είναι δημοσιευμένες και εγκεκριμένες από γενική συνέλευση. Στην περίπτωση των λοιπών επιχειρήσεων, αλλά και όταν πρόκειται για ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, εφόσον υπάρχουν, αυτές πρέπει να είναι δημοσιευμένες σε μία οικονομική εφημερίδα και ελεγμένες. Με την ίδια αίτηση ο οφειλέτης δύναται να ζητά Σύγκληση της συνέλευσης των πιστωτών (άρθρο 105) ή και ορισμό μεσολαβητή (άρθρο 102).

3. Η αίτηση προς το δικαστήριο συνοδεύεται, με ποινή απαραδέκτου, από έκθεση εμπειρογνώμονα της επιλογής του οφειλέτη, στην οποία επισυνάπτεται κατάλογος των περιουσιακών στοιχείων και των πιστωτών του οφειλέτη, με ειδική μνεία των ενέγγυων πιστωτών και αναλύονται οι πιθανότητες εξυγίανσης της επιχείρησης. Επίσης, εκτίθεται η γνώμη του εμπειρογνώμονα σε σχέση με τα οικονομικά στοιχεία του οφειλέτη, την κατάσταση της αγοράς, τη βιωσιμότητα της επιχείρησης του οφειλέτη και με το κατά πόσο η εξυγίανση της επιχείρησης του οφειλέτη δεν παραβιάζει τη συλλογική ικανοποίηση των πιστωτών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 99 παρ. 2. Σε περίπτωση που ο οφειλέτης ζητά τη λήψη προληπτικών μέτρων κατά το άρθρο 103, ο εμπειρογνώμονας διατυπώνει τη γνώμη του και ως προς την ανάγκη λήψης τους. Τα στοιχεία της παρούσας παραγράφου δύναται να περιλαμβάνονται στην αίτηση του οφειλέτη, οπότε ο εμπειρογνώμονας θα βεβαιώνει την ακρίβεια τους και κατά πόσο συμμερίζεται τις εκφερόμενες στην αίτηση εκτιμήσεις...

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

30. Από την συνδυασμένη ερμηνεία των διατάξεων που διέπουν το καθεστώς των ενισχύσεων του ΕΤΑ και των ειδικότερων μέτρων και ρυθμίσεων που προβλέπονται στα Μέτρα 2.1 και 2.3 του Άξονα Προτεραιότητας 2 του ΕΠΑΛ 2007-2013, λαμβανομένων υπόψη των διαγραφόμενων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των εντασσόμενων φορέων στα ως άνω επιδοτούμενα Μέτρα, καθώς και από τις διατάξεις και τα χαρακτηριστικά της διαδικασίας συνδιαλλαγής των άρθρων 99 επ. του Πτωχ. Κώδ, σε συνδυασμό και με τον σκοπό που η διαδικασία αυτή εξυπηρετεί, και την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας, στις ως άνω διατάξεις και παραδοχές προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

31. Στους κανονισμούς 1198/2006 και 498/2007, ορίζεται το γενικό πλαίσιο της κοινοτικής συνδρομής από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ) στον τομέα της αλιείας με

οικική αναφορά στο άρθρο 4 περ. δ' του καν 1198/06 της ανάγκης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρησιακών δομών και την ανάπτυξη οικονομικά βιώσιμων και φερέγγυων επιχειρήσεων στον αλιευτικό κλάδο. Άρα, όποιος φορέας χρηματοδοτείται από το ΕΤΑ -με προτεραιότητα οι πολύ μικρές, οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις- και όποια πράξη ενισχύεται από το ΕΤΑ, εξυπακούεται ότι πραγματοποιείται από βιώσιμο και φερέγγυο φορέα για βιώσιμο επενδυτικό σχέδιο.

32 Στους κοινοτικούς κανονισμούς δεν αναλύεται και δεν προσδιορίζεται περαιτέρω η έννοια της βιώσιμης και φερέγγυας επιχείρησης, ούτε τα κριτήρια που πρέπει να εξετάζονται και να λαμβάνονται υπόψη για να κριθούν οι ιδιότητες αυτές του φορέα. Άρα απόκειται στο κράτος μέλος με συμπληρωματικά εθνικά μέτρα να οριοθετήσει την κατάσταση αυτή. Τα κριτήρια αυτά εξειδικεύτηκαν από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠΑΛ και θεσπίστηκαν με τις προαναφερθείσες ΚΥΑ 3135 και 3136/2011 και τις ΥΑ 432/2012 και 433/2012.

33. Οι προβληματικές επιχειρήσεις, κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων αρχών και με ρητή ρύθμιση και στις δύο ΚΥΑ (άρθρο 5 παρ.7 της ΚΥΑ3135/2011 και άρθρο 5 παρ.10 της ΚΥΑ 3136/2011) αποκλείονται από το καθεστώς χρηματοδότησης του ΕΠΑΛ, διεπόμενες από ειδικούς κανόνες για τυχόν δημόσια οικονομική συνδρομή (για τις προβληματικές επιχειρήσεις ή τις μη βιώσιμες, υφίστανται άλλα καθεστώτα προβλεπόμενης και επιτρεπόμενης συνδρομής, ενισχύσεις λειτουργίας, αναδιάρθρωσης κλπ.) Άρα, φορέας χαρακτηριζόμενος ως «προβληματική επιχείρηση» έχει απόλυτη αδυναμία ένταξης στο ΕΠΑΛ και χρηματοδοτικής συνδρομής από το ΕΤΑ.

34. Είναι γεγονός ότι ειδική ad hoc διάταξη στα εθνικά συμπληρωματικά μέτρα που να αναφέρεται στις επιστώσεις που μπορεί να έχει στα προτεινόμενα προς ένταξη επιδοτούμενα έργα ή στα προεγκριθέντα, το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 Πτωχ. Κώδ. της υπό ένταξη εταιρείας, ή η οικονομική αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών της ή η ραγδαία χειροτέρευση της οικονομικής θέσης του φορέα, δεν υφίσταται. Άρα πρέπει να εντοπιστούν τα κρίσιμα στοιχεία αυτής της διαδικασίας

35. Η διαδικασία εξυγίανσης (άρθρα 99-106 ΠτωχΚ) αποτελεί προπτωχευτικό στάδιο που αποσκοπεί στην πρόληψη της πτώχευσης της επιχείρησης, μέσω της επίτευξης συμφωνίας με τους πιστωτές της και στην εξυγίανση και αναδιάρθρωσή της, μέσω του σχεδίου αναδιοργάνωσης (άρθρα 107-131 ΠτωχΚ). Με τη διαδικασία εξυγίανσης των επιχειρήσεων που αποτελεί μορφή "προληπτικού συμβιβασμού" τίθενται στη διάθεση

57

της επιχείρησης, πρόσφοροι νομικοί μηχανισμοί πρόληψης της πτώχευσης, έτσι ώστε να αποτραπεί με τη σύμπραξη των πιστωτών και τις εγγυήσεις της δικαστικής αρχής, η ρευστοποίησή της. Στη διαδικασία συνδιαλλαγής, ο οφειλέτης πρέπει να αποδεικνύει οικονομική αδυναμία παρούσα ή προβλέψιμη, χωρίς όμως να βρίσκεται σε κατάσταση παύσης των πληρωμών του, για να ζητήσει το άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης. Στην αίτηση, περιγράφεται η οικονομική κατάσταση του οφειλέτη, το μέγεθος και η κοινωνική σημασία της επιχείρησής του από άποψη απασχόλησης, τα προτεινόμενα μέτρα χρηματοδότησής του, καθώς και τα μέσα αντιμετώπισης της κατάστασης αυτής. Για τη διαπίστωση της οικονομικής κατάστασης, ο Πρόεδρος του δικαστηρίου αμέσως μετά την υποβολή της αίτησης και εφόσον το κρίνει αναγκαίο, δύναται να ορίσει με διάταξή του εμπειρογνώμονα από τον κατάλογο πραγματογνωμόνων, ο οποίος υποχρεούται εντός προθεσμίας είκοσι ημερών από το διορισμό του, να καταθέσει σχετική έκθεση (*άρθρο 99 ΠτωχΚ*). Έργο του διαριζόμενου από το Δικαστήριο μεσολαβητή είναι να πετύχει τη σύναψη συμφωνίας μεταξύ του οφειλέτη και των πιστωτών του, που εκπροσωπούν τουλάχιστον την πλειοψηφία των κατ' αυτού απαιτήσεων, με σκοπό την άρση των οικονομικών δυσκολιών του οφειλέτη, τη συνέχιση της δραστηριότητάς του και τη διατήρηση των θέσεων εργασίας, καθώς και να προτείνει λύσεις για τη διάσωση της επιχείρησης, ιδίως με μείωση των απαιτήσεων, παράταση του ληξιπροθέσμου αυτών, αναδιάρθρωση της επιχείρησης, μετοχοποίηση των απαιτήσεων, εκποίηση της επιχείρησης, ή κάθε άλλο πρόσφορο μέτρο (*άρθρο 101 παρ. 1 ΠτωχΚ*).

36. Η πρωτοβουλία ενός οικονομικού φορέα να υποβάλλει αίτηση ένταξης στο καθεστώς του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα, προφανώς σημαίνει εκούσια αποδοχή του ότι η οικονομική του θέση ολοένα και χειροτερεύει και ότι βρίσκεται σε παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπροθέσμων οικονομικών του υποχρεώσεων κατά τρόπο γενικό και πλέον καθίσταται μη φερέγγυος, μη βιώσιμος και προβληματικός. Δηλαδή τα στοιχεία που η ίδια η επιχείρηση επικαλείται και προσκομίζει στο Δικαστήριο για να γίνει δεκτή η αίτησή της, αποτελούν αποδεικτικά στοιχεία του ότι δεν είναι βιώσιμη, φερέγγυα και μη προβληματική και ότι χρειάζεται τη στήριξη των δανειστών της με διαγραφή χρεών, περίοδο χάριτος, μείωση επιτοκίων, πρόσθετη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση, πολυστή σχέδια αναδιάρθρωσης κλπ. για να εξυγιανθεί.

37. Η οικονομική βιωσιμότητα, η φερεγγυότητα και η έλλειψη ιδιότητας προβληματικής επιχείρησης των υπό ένταξη στο καθεστώς της κοινοτικής και εθνικής χρηματοδότησης

Γ*

φορέων, είναι κατά συνέπεια εγγενή στοιχεία και «condicio sine qua non» για την ένταξη οποιουδήποτε φορέα στο ΕΠΑΛ. Η απαίτηση αυτή καθίσταται απολύτως αναγκαία ενόψει και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν οι χρηματοδοτούμενοι φορείς για ολοκλήρωση του έργου εντός χρονοδιαγράμματος, για καταβολή της ίδιας συμμετοχής, για λήψη τραπεζικού δανείου, για δημιουργία και χρηματοδότηση νέων θέσεων εργασίας, για διατήρηση των επιδοτηθέντων εξοπλισμών και για πραγματική λειτουργία του επιδοτηθέντος φορέα για ορισμένο χρόνο προς όφελος της εθνικής και κοινοτικής οικονομίας, και ειδικότερα προς όφελος της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, κλπ. Άρα, εταιρεία της οποίας η οικονομική θέση χειροτερεύει ραγδαία ή η ρευστότητά της είναι ολοένα περιοριζόμενη ή οι γραμμές τραπεζικής χρηματοδότησης κλείνουν, και κατά συνέπεια μη δυνάμενη να ανταποκριθεί ως προς την πληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών της, προδήλως και κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων δεν θα μπορέσει να υλοποιήσει το προς επιδότηση επενδυτικό σχέδιο που προϋποθέτει ίδια συμμετοχή με κεφάλαιο, λήψη τραπεζικού δανείου, δημιουργία και χρηματοδότηση νέων θέσεων εργασίας, χρονοδιαγράμματα υλοποίησης, δεσμεύσεις, λειτουργία κλπ.

38. Από το όλο συνεκτικό νομικό πλαίσιο της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας για την οικονομική ενίσχυση συγκεκριμένων Μέτρων και Δράσεων του ΕΠΑΛ από το ΕΤΑ και την κοινοτική αρχή του ωφέλιμου αποτελέσματος μιας κοινοτικής δράσης, συνάγεται αδιαμφισβήτητα ότι ο κοινοτικός και εθνικός νομοθέτης, απέβλεψαν στην οικονομική ενίσχυση μόνο των βιώσιμων, φερέγγυων και μη προβληματικών επιχειρήσεων, οι οποίες μπορούν να λειτουργήσουν, αξιοποιώντας την κοινοτική ενίσχυση, στο διεθνές ανταγωνιστικό οικονομικό περιβάλλον και γενικά ο όρος της βιωσιμότητας/φερεγγυότητας και του μη προβληματικού χαρακτήρα του προς επιδότηση φορέα, είναι στοιχεία που χαρακτηρίζουν το ΕΠΑΛ και διαπερνούν όλη τη λογική και τη δομή του. Εφόσον όμως οι ιδιότητες της βιώσιμης, φερέγγυας και μη προβληματικής επιχείρησης είναι προαπαιτούμενες για χρηματοδότηση του φορέα από το ΕΤΑ και για ένταξη στο ΕΠΑΛ, αυτή και μόνη η υποβολή της αίτησης εξυγίανσης, αποτελεί στοιχείο που αυτόματα αναιρεί την έννοια της βιώσιμης, φερέγγυας και μη προβληματικής επιχείρησης και άρα ο φορέας δεν μπορεί να ενταχθεί στο ΕΠΑΛ, η δε αίτησή του πρέπει να απορριφθεί σε οποιοδήποτε στάδιο αξιολόγησης και αν βρίσκεται, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι δεν έχει εκδοθεί η τελική απόφαση ένταξης στο ΕΠΑΛ.

39. Ειδικά για το Μέτρο 2.1, Υδατοκαλλιέργειες που στην ΚΥΑ 3136/2011 δεν μνημονεύεται η αντίστοιχη ρύθμιση του άρθρου 5 παρ. 5 της ΚΥΑ 3135/2011 για το Μέτρο 2.3 για τη Μεταποίηση και την Εμπορία που αναφέρεται στην αναγκαιότητα ύπαρξης βιώσιμης και φερέγγυας επιχείρησης, σημειώνουμε ότι προφανώς η κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση δεν θελήσε, αλλά ούτε και μπορούσε νομίμως να εισάγει εξαίρεση από τον κοινοτικό κανόνα της βιώσιμης και φερέγγυας επιχείρησης, αλλά απλά παρέλειψε να θεσπίσει αντίστοιχη ρύθμιση. Ουσιαστικά όμως δεν υφίσταται κενό. Και τούτο διότι για την αξιολόγηση της φερεγγυότητας, της οικονομικής βιωσιμότητας του φορέα και της επένδυσης, καθώς και τις ασφαλείς εγγυήσεις για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής, υπάρχουν ξεχωριστά παραρτήματα στην Υπουργική απόφαση 432/2012 για τις Υδατοκαλλιέργειες (βλ. παράρτημα 1 εδ.β που αναφέρει τι εξετάζεται για τη φερεγγυότητα του φορέα, το εδ.γ που αναφέρει ότι για τη βιωσιμότητα του φορέα λαμβάνεται υπόψη το παράρτημα 2 και εδ.γ για τις προοπτικές κερδοφορίας και βιωσιμότητας της επένδυσης βλέπε σελίδες 11191-11195 της ΚΥΑ). Επίσης η φερεγγυότητα και η βιωσιμότητα του φορέα, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα, από την Επιτροπή Παρακολούθησης, κριτήρια, αποτελούν τα βασικά κριτήρια της αξιολόγησης και βαθμολόγησης των σχεδίων για την συνέχιση της διαδικασίας ένταξής τους στο ΕΠΑΛ 2007-2013. (βλ. τα φύλλα αξιολόγησης με τα βασικά και εξειδικευμένα κριτήρια επιλογής των πράξεων.) Συνεπώς και για την ένταξη στο Μέτρο 2.1 Υδατοκαλλιέργειες, ισχύει η προϋπόθεση της βιωσιμότητας και της φερεγγυότητας.

40. Οι συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες κατά την έννοια της κοινοτικής σύστασης της Επιτροπής 361/6-5-2003 με την «Δ.Ι. ΑΕΒΕ» επιχειρήσεις, θα κριθούν κατ' αρχήν αυτοτελώς, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων ύπαρξης της φερεγγυότητας, της οικονομικής βιωσιμότητας και της έλλειψης της ιδιότητας της προβληματικής επιχείρησης, με βάση τα θεσπισμένα κριτήρια, πλην όμως, κατά την αξιολόγηση των κριτηρίων αυτών, θα συνεκτιμηθούν ενδεχόμενες επιπτώσεις της οικονομικής κατάστασης της «Δ.Ι. ΑΕΒΕ» στην συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση. Προδήλως δε, εάν δεν έχει ακόμη εκδοθεί η τελική απόφαση ένταξης του φορέα στο ΕΠΑΛ και προκύψουν με οποιοδήποτε τρόπο ή τεθούν υπόψη της αρμόδιας επιτροπής αξιολόγησης νεώτερα στοιχεία που πλήττουν ή θέτουν σε αμφισβήτηση τη φερεγγυότητα, τη βιωσιμότητα και την έννοια της μη

προβληματικής επιχείρησης, (όπως για παράδειγμα, υποβολή αίτησης του άρθρου 99 και της συνδεδεμένης ή συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή στην περίπτωση εισηγμένης στο Χρηματιστήριο εταιρείας, η θέση των μετοχών της υπό επιτήρηση, επειδή παρουσιάζει ζημιογόνα αποτελέσματα και γενικότερα δημιουργούνται αμφιβολίες ως προς την ομαλή εξέλιξη των εργασιών της, κλπ), η αρμόδια επιτροπή αξιολόγησης, ΕΥ ΕΦΔ ΕΠ ΑΛΙΕΙΑΣ/ ΕΠΑΕ οφείλει να επαναξιολογήσει τα κριτήρια αυτά.

41. Δεδομένου ότι βασικό στοιχείο της πληρότητας του φακέλου των επενδυτικών σχεδίων αποτελούν τα πιστοποιητικά του πρωτοδικείου περί μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση, (καθώς και μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση της εταιρείας) θα μπορούσε επικουρικά, να γίνει δεκτό και η άποψη ότι επειδή η υποβολή αίτησης συνδιαλλαγής εντάσσεται στο προπτώχευτικό στάδιο, ουσιαστικά αποτελεί μια ισχυρότατη ένδειξη για επαπειλούμενο κίνδυνο πτώχευσης που αποδεικνύει τη μη βιωσιμότητα της επιχείρησης ισοδυναμούσα με ανάλογη διαδικασία με την υποβολή της αίτησης για πτώχευση ή ειδικής εκκαθάρισης, λαμβάνοντας υπόψη και τα κριθέντα με την γνωμοδότηση 285/2009 του ΝΣΚ (βλ. και συναφή Γνωμοδότηση 358/2013 ΝΣΚ σύμφωνα με την οποία δεν επιτρέπεται η σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών όταν με την αίτηση υπαγωγής στο άρθρο 99 υποβάλλεται ταυτόχρονα και αίτημα για την κήρυξη του υποψήφιου ανάδοχου φορέα και σε κατάσταση πτώχευσης.)

42. Με την Γνωμοδότηση 320/2009 ΝΣΚ που αφορούσε όμως άνοιγμα της διαδικασίας του άρθρου 99 για φορείς, τα σχέδια των οποίων ήταν **ήδη ενταγμένα** στο ΕΠΑΛ και για έργα ήδη εκτελεσθέντα ή στο στάδιο της ολοκλήρωσης, έγινε δεκτό: **α)** για μεν τα επενδυτικά σχέδια που ολοκληρώθηκαν από την εταιρεία και αποπληρώθηκαν, ότι η ανοιγείσα διαδικασία συνδιαλλαγής του άρθρου 99 Πτωχ Κώδ. που βρίσκεται σε εξέλιξη, αυτή καθ' εαυτή, στο παρόν στάδιο, δεν αποτελεί διαδικασία παρεμποδίζουσα την λειτουργία ενός έργου κανονικά εκτελεσθέντος που επιδοτήθηκε και λειτουργεί προς όφελος της εθνικής και κοινοτικής οικονομίας, εφόσον ελέγχονται και διαπιστώνεται ότι τηρούνται όλες οι αναληφθείσες υποχρεώσεις **β)** για δε τα υπό εκτέλεση εκκρεμούντα επενδυτικά σχέδια της εταιρείας, ομοίως η διαδικασία συνδιαλλαγής, δεν αποτελεί λόγο αποκλεισμού της εταιρείας από την περαιτέρω εκτέλεση των ήδη εγκριθέντων και κανονικά εκτελούμενων έργων του ΕΠΑΛ, αφού, εάν αυτά εκτελούνται κανονικά και

τηρούνται όλες οι αναληφθείσες υποχρεώσεις που προκύπτουν από την ΚΥΑ 154114/2005 (βλ και συναφή Γνωμοδότηση 215/2012 για επιχειρήσεις ήδη ενταγμένες στον αναπτυξιακό νόμο 3299/2004 που υπήχθησαν ή υπέβαλαν αίτηση υπαγωγής στο άρθρο 99 του ν 3588/2007 και συνεχίζουν να τηρούν τους όρους της απόφασης υπαγωγής και άρα δεν δικαιολογείται η μη χορήγηση ή ανάκτηση της επιχορήγησης)

V. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Με βάση τα προεκτεθέντα, στα ερωτήματα που έθεσε η αρμόδια Υπηρεσία, αρμόζουν οι εξής απαντήσεις:

43. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ 1 ο ΕΡΩΤΗΜΑ: Η υποβολή αίτησης εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχ. Κώδικα και τα στοιχεία που ο ίδιος ο υπό ένταξη στο ΕΠΑΛ φορέας επικαλείται και προσκομίζει για να γίνει δεκτή η αίτησή του, αποτελούν δηλωτικά στοιχεία για την έλλειψη κρίσιμων ιδιοτήτων του φορέα (βιωσιμότητα, φερεγγυότητα, έλλειψη ιδιότητας προβληματικής επιχείρησης) που θεωρούνται σωρευτικά προαπαιτούμενες για την ένταξη στο ΕΠΑΛ και κατά συνέπεια, μη πληρουμένων των προϋποθέσεων ένταξης των υποβληθέντων επενδυτικών σχεδίων στο ΕΠΑΛ 2007-2013, επιβάλλεται η απόρριψή τους και μάλιστα ανεξαρτήτως του σταδίου εξέτασης και αξιολόγησης που βρίσκονται, συμπεριλαμβανομένων δηλαδή και αυτών που έχουν ήδη προεγκριθεί, δεν έχει όμως ακόμη εκδοθεί η τελική απόφαση ένταξης, δια της οποίας ολοκληρώνεται η διαδικασία.

44. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ 2 ο ΕΡΩΤΗΜΑ: Τα επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων που βάσει της Σύστασης 2003/361/ΕΚ χαρακτηρίζονται ως συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες με τον φορέα που υπέβαλε αίτηση εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχ. Κώδικα, θα κριθούν κατ' αρχήν αυτοτελώς ως προς τη συνδρομή της προϋπόθεσης ύπαρξης της φερεγγυότητας, της οικονομικής βιωσιμότητας και της έλλειψης ιδιότητας προβληματικής επιχείρησης με βάση τα θεσπισμένα στο ΕΠΑΛ και στο σχετικό νομικό πλαίσιο κριτήρια, πλην όμως, κατά την αξιολόγηση αυτών των κριτηρίων, θα συνεκτιμηθούν και οι ενδεχόμενες ad hoc επιπτώσεις της οικονομικής κατάστασης του αιτούντος την εξυγίανση φορέα στην συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση, ως προς την τήρηση των κριτηρίων αυτών. Η αρμόδια επιτροπή αξιολόγησης, (ΕΥ ΕΦΔ ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ/ ΕΠΑΕ), εάν δεν έχει ακόμη εκδοθεί η τελική απόφαση ένταξης και προκύψουν με οποιοδήποτε τρόπο ή τεθούν υπόψη της νεώτερα στοιχεία που πλήττουν καίρια ή θέτουν σε σοβαρή αμφισβήτηση τη φερεγγυότητα, τη βιωσιμότητα και την έννοια της μη προβληματικής επιχείρησης (όπως για παράδειγμα, στην περίπτωση εισηγμένης στο Χρηματιστήριο

επιβίωσης, η θέση των μετοχών της υπό επιτήρηση, επειδή παρουσιάζει ζημιογόνα αποτελέσματα κλπ) οφείλει να επαναξιολογήσει εάν πληρούνται τα κριτήρια αυτά.

45. ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ 3 ο ΕΡΩΤΗΜΑ: Ενόψει των απαντήσεων στο δύο προηγούμενα ερωτήματα, παρέλκει η απάντηση στο 3 ο ερώτημα. Σε κάθε περίπτωση όμως, το ισχύον νομικό πλαίσιο για το ΕΠΑΛ παρέχει ασφαλιστικές δικλίδες για αυξημένο έλεγχο και παρακολούθηση των εγκρινόμενων επενδυτικών σχεδίων καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής τους και πλήρες σύστημα ελέγχου τήρησης των ανειλημμένων υποχρεώσεων και επιβολής κυρώσεων κατά τα αναφερόμενα και στη Γνωμοδότηση ΝΣΚ 320/2009.

Θεωρήθηκε

Αθήνα 30 /12/2013

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Ανδρέας Φιτρεκης

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Γ. Χαλκιάς
Ιωάννης-Κων/νος Χαλκιάς

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

